

bil skozi stolp ob koncu prejšnjega stoletja speljan mestni vodovod iz Save, litoželezne cevi pa so na vsej razdalji vzpona od Save do vrha kranjskega pomola potekale po kamnitem zidanem jašku. Ta jašek se je v svojem poteku skozi stolp naslonil na njegovo zunanjo steno in ta obremenitev je poleg zasutja predstavljala poglaviten razlog za statično nestabilnost utrdbe.

Dno stolpa je na globini 6,5 m pod nivojem dovozne ulice. Povsem na dnu je bilo v zajedah med konglomeratom najdenih nekaj prazgodovinskih in zgodnjeantičnih črepinj, ki pa so bile tja očitno naplavljene. Zanimivejši za datacijo stavbe sta dve novčni najdbi: na razširjenih temeljih (nekakšni peti) zahodnega zidu, na globini 658 cm, je bil najden srebrnik, kovan v letih od 1393 do 1441 (Nicolo III. d'Este, bagattino, Ferrara), v zasutju na globini 555 cm pa oglejski srebrnik, kovan v letih od 1402 do 1410 (Antonio II., 1402 – 1411, denar, Aquileia – novca je določil Andrej Šemrov iz Numizmatičnega kabineta Narodnega muzeja v Ljubljani, za kar se mu najlepše zahvaljujem). Glede na ti dve najdbi je arhitektura tega stolpa za svojo zvrst nenavadno zgodnja.

Sanacija stolpa se nadaljuje s statično konsolidacijo temeljev in zidov.

Milan Sagadin

161

Naselje: **Kranj**

Občina: Kranj

Ime: **Trubarjev trg**

Področje: A

Obdobje: pozno rimsko obdobje, srednji vek

Vrsta dela: 6, 7

Spomladi 1994 so se nadaljevala in zaključila prezentacijska in ureditvena dela na Pungartu (Trubarjev trg) v Kranju in sicer po načrtih Aleša Hafnerja (ZVNKD Kranj). S poglobitvijo terena na sami konici kranjskega pomola so prezentirane 3 faze mestnega obzidja (izkopavanja vodil Milan Sagadin) – 2 srednjeveški, najstarejša pa poznoantična. K srednjeveški fazi obzidja sodi tudi ostanek temeljev okroglega obrambnega stolpa. Ta je na Merianovi upodobitvi Kranja iz leta 1649 še dobro viden, zaradi rušenja konglomeratne osnove v kanjon Kokre pa se je – kot kažejo ostanki temeljev – od tedaj kranjski pomol zožil in skrajšal za cca 8 m. Montirana je bila nova ograja nad kanjonom Kokre, nad ostanki obzidij pa ploščad, ki je obenem tudi razgledišče. Temelji obzidij so bili ustrezno utrjeni in nekoliko nadzidani, zelene površine pa zasajene z drevjem in grmičevjem (po načrtu Vesne Kolar – Planinšič). Vgrajena je bila tudi električna napeljava in jaški za žaromete.

Milan Sagadin

162

Naselje: **Kranj**

Občina: Kranj

Ime: **Prešernov gaj**

Področje dela: Z

Vrsta dela: 2, 4, 7

V letu 1994 sta bila v skladu s smernicami in pod nadzorom zavoda, restavrirana Prešernov in Jenkov nagrobnik, na Majdičevi kapeli očiščeni grafiti, urejena zasteklitev in zapiranje vrat. Ta dela je izvajalo podjetje Gradnje Kranj. Prav tako je s kranjskim Gradbincem bila sklenjena pogodba za sanacijo obodnega zidu. Zaradi pozno pridobljenih finančnih sredstev so bila dela začeta ob koncu leta.

Renata Pamič

163

Naselje: **Kranj**

Občina: Kranj

Ime: **Prešernov gaj**

Področje dela: Z

Vrsta dela: 2, 4

V letu 1995 je v Prešernovem gaju potekala spomeniškovarstvena akcija sanacije zunanjega dela obzidja. Akcijo vodi zavod, dela pa izvaja kranjsko gradbeno podjetje SGP Gradbinec. Akcija se nadaljuje v letu 1996.

Renata Pamič

164

Naselje: **Kranj**

Občina: Kranj

Ime: **Spomeniki na Slovenskem trgu**

Področje dela: Z

Vrsta dela: 2, 4

Zavod je s strokovnimi smernicami in nadzorom del sodeloval pri obnovi vandalsko poškodovanih spomenikov, dela kiparja Janeza Dolinarja iz leta 1961, na Slovenskem trgu sredi Kranja.

Renata Pamič

165

Naselje: **Kranjska Gora**

Občina: Kranjska Gora

Ime: **Ruska kapelica na Vršiču**

Področje dela: Z, U

Vrsta dela: 2, 4, 7

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju je v letu 1994 vodil akcijo zamenjave dotrajalnih skodel – kritine na zvonikih. Dela je izvajal mojster domačih obrti Bojan Koželj iz Stahovice. Obnovljena so bila svetila: lestenci in svečniki. Dela je izvajal pasar Anton Marolt iz Kranja.

Renata Pamič